

บทที่ 4

ลักษณะหลายหลากของภาษา

เด็กนักเรียนจากประเทศอังกฤษคนหนึ่งเดินทางไปสหรัฐอเมริกา พอลงจากเครื่องบินก็อยากเข้าห้องน้ำ (toilet) เดินหาแต่ไรก็ไม่พบ เห็นแต่ rest room คิดว่าเป็นห้องสำหรับพักที่ไหนได้ rest room ในสหรัฐอเมริกาก็คือ toilet ในอังกฤษ นั่นเอง

จากคำสัมภาษณ์นักเรียน United World College of the American West, Montezuma, New Mexico เมื่อ 29 ตุลาคม 2525

เราคงไม่ค่อยได้หยุดคิดกันเท่าไรเมื่อเราพูดภาษาไทยและฟังภาษาไทยที่คนอื่นพูด ในฐานะที่เราอยู่ในประเทศไทยด้วยกัน เราอาจจะลืมนึกไปว่าคนอื่นเขาไม่ได้พูดเหมือนเรา แม้ว่าเพื่อนเราจะบอกให้เราควบบ้าน เราก็รู้ว่าเขาหมายความว่าควบบ้าน เพราะเมื่อใดก็ตามที่มีอักษร ค หรือ ก ควบ ว ตามด้วยเสียงสระ อา ผู้พูดภาษาถิ่นอีสานจะออกเป็นเสียงสระ อัว นี่เป็นเพียงตัวอย่างเดียวเท่านั้น แต่ที่จริงแล้วความแตกต่างทางภาษายังมีในลักษณะอื่นอีก ได้แก่ อายุต่างกันก็ใช้ภาษาต่างกัน เช่น ผู้ใหญ่รุ่นคุณทวด คุณย่า ใช้คำว่า ชั้น แต่หนุ่มสาวปัจจุบันใช้คำว่า แพน เพศต่างกันก็ใช้ภาษาต่างกัน เช่น ผู้หญิงใช้ ดิฉัน หรือ หนู ผู้ชายใช้ ผม แทนตัวเอง สภาพอารมณ์ต่างกันก็ใช้ภาษาต่างกัน เช่น อย่าไปเอาใจใส่เลย เมื่ออารมณ์ดี ช่างแม่งมันอะไร เมื่ออารมณ์ขุ่น พื้นฐานทางสังคมต่างกัน ภาษาก็ต่างกัน เช่น คนกรุงเทพฯ เรียกว่า รองเท้า แต่ชาวบ้านเรียกว่า เกือก ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าภาษานั้นมีความหลายหลากอยู่มาก ยิ่งภาษาอังกฤษอันเป็นภาษาที่ใช้อย่างกว้างขวางด้วยแล้วยังมีความหลายหลากมากกว่าภาษาไทยหลายเท่า และนักภาษาเชื่อว่า คนแต่ละคนพูดภาษาไม่เหมือนกัน ทุกอย่างมีลักษณะแตกต่างกันไปบ้างตามปัจเจกบุคคล (individual) เราจึงเรียกภาษาของแต่ละปัจเจกบุคคลว่า ปัจเจกภาษา (idiolect) เมื่อคนพูดภาษาอังกฤษมี 400,000,000 คนก็จะมี 400,000,000 ปัจเจกภาษา เมื่อกลุ่มคนใช้ภาษาที่ละม้ายกับภาษาของคนอีกกลุ่มหนึ่ง แต่ความแตกต่างนั้นเห็นชัดเป็นระบบ สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ บางครั้งความแตกต่างนั้นเกิดจากอาณาเขต บางครั้งความแตกต่างก็มาจากระดับสังคม เราถือว่าแต่ละภาษาต่างก็

เป็นภาษาถิ่น (dialect) ฉะนั้นภาษาจะประกอบด้วยภาษาถิ่นหลายภาษาในทำนองเดียวกับ สมุดประกอบด้วยกระดาษหลายๆ แผ่น กระดาษแผ่นเดียวไม่ถือว่าเป็นสมุด ฉะนั้นภาษาถิ่น ภาษาเดียวก็ไม่ใช่ภาษา

ตามที่เราทราบกันแล้วว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่พูดกันทั่วโลก ในอังกฤษเอง ในอเมริกา ในออสเตรเลีย มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 แล้ว และยิ่งสมัยการคมนาคมติดต่อ สื่อสารไม่ดี ภาษาของคนพูดภาษาอังกฤษแต่ละกลุ่มจึงมีลักษณะผิดเพี้ยนกันไป ยิ่งอยู่ไกลกัน มากยิ่งผิดเพี้ยนกันไปแต่ละถิ่น จึงเกิดเป็นภาษาถิ่นขึ้น แต่ก็ยังสามารถพูดกันเข้าใจได้ การที่ เกิดลักษณะภาษาถิ่นขึ้นอาจเป็นเพราะโลกทัศน์ของคนต่างกันจึงเกิดคำที่ต่างกัน ทั้ง ๆ ที่ เป็นสิ่งเดียวกัน เมื่อใช้กันหลายชั่วคนเข้าก็กลายเป็นความแตกต่างขึ้น เส้นพรมแดนหรือ อาณาเขตธรรมชาติ เช่น ภูเขา มหาสมุทร หรือระดับสังคม ผิวดิน ศาสนา ก็มีส่วนให้เกิดภาษาถิ่น ขึ้นได้ ฉะนั้นเมื่อไรก็ตามภาษาถิ่นสองภาษาถ้าพูดกันไม่รู้เรื่องเลย เมื่อนั้นก็จะถือว่าเป็น คนละภาษา อย่างภาษาจวงทางตอนใต้ของประเทศจีน แม้จะไม่ได้มีการติดต่อกับคนไทยมาเป็น เวลานาน แต่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เล่าให้ฟังว่า เมื่อท่านไปเยี่ยมประเทศจีนและมีโอกาส ไปแถบคุนหมิง ได้ยินคนจวงพูดกัน ก็เข้าใจ เพราะคล้ายกับภาษาเหนือของไทย ท่านจึงพูด กับเขาเป็นทำนองว่า เขาพูดภาษาไทยได้ เขากลับพูดว่า “มึงมาแต่ไหนจึงพูดจวงได้” เสียอีก แต่อย่างไรก็ตามก็มีภาษาที่เราถือว่าเป็นคนละภาษาแต่พูดกันรู้เรื่อง เช่น คนปากีสถานพูด ภาษาอูรดู (Urdu) กับคนอินเดียที่พูดภาษาฮินดี ต่างคนต่างเข้าใจกัน แม้ว่าจะมีกฎทางไวยากรณ์ แตกต่างกันก็ตาม หรือในทำนองเดียวกัน คนนอร์เวย์พูดภาษานอร์วีเจียน สนทนากับคน เดนมาร์กพูดภาษาเดนิชก็รู้เรื่องกันดี แต่เราก็ถือว่านอร์วีเจียนเป็นภาษาหนึ่ง เดนิชเป็นอีก ภาษาหนึ่ง เพราะพูดกันคนละประเทศและมีกฎไวยากรณ์ที่แตกต่างกัน

ภาษามาตรฐานหรือภาษากลาง

สำหรับประเทศไทยนั้นถือว่าภาษาไทยกลางเป็นภาษามาตรฐานหรือภาษากลาง เป็นภาษาที่ราชการใช้ แต่จะต้องเข้าใจว่า ภาษาถิ่นต่างๆ เช่น ภาษาอีสาน ภาษาเหนือ ภาษา บั๊กซ์ใต้ ฯลฯ ก็เป็นภาษาถิ่นไทยเหมือนกัน มีศักดิ์ศรี มีความสำคัญต่อประเทศไทยเท่าเทียมกัน นักภาษาศาสตร์มีความเชื่อว่าภาษาทุกภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาถิ่นหรือภาษาใดก็ตาม มีความ สำคัญต่อมนุษยชาติ มีความสมบูรณ์ในตัวของภาษานั้นเอง และได้ดีกว่าภาษาอื่นเลย แต่การที่มีภาษากลางหรือภาษาราชการใช้ ก็เพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและความ เป็นเอกภาพของคนในประเทศเดียวกัน อย่างที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนกำลังพยายาม ทำอยู่ก็คือ ให้ใช้ภาษาจีนกลาง ซึ่งเป็นภาษาแมนดาริน ภาษาถิ่นของเมืองปักกิ่ง แต่คนจีน

ก็ยังคงพูดภาษาถิ่นอื่น ๆ กันอยู่ ในปัจจุบันนี้ก็ได้อ่านและพูดภาษาแมนดารินเป็นกันส่วนมากแล้ว

ภาษาที่ได้ยอมรับนับถือว่าเป็นภาษามาตรฐาน มักจะขึ้นอยู่กับผู้นำทางการเมืองหรือฐานะทางเศรษฐกิจด้วย เป็นต้นว่า ปักกิ่งเป็นฐานการเมืองสำคัญของจีน ภาษาที่พูดในปักกิ่งจึงมีอิทธิพลสูง เมื่อกรุงเทพมหานครถูกสถาปนาเป็นเมืองหลวง ภาษาที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงรับสั่งก็เป็นภาษามาตรฐาน ปารีสเป็นเมืองหลวงและแหล่งเศรษฐกิจของฝรั่งเศส ภาษาฝรั่งเศสแบบปารีสก็เป็นภาษามาตรฐาน แต่สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ใหญ่มาก กว่าที่จะตกลงว่าภาษาใดเป็นภาษามาตรฐานก็ต้องจัดประชุมระดับชาติกันขึ้นหลายครั้ง ยังหาข้อยุติไม่ได้ แต่ก็พออนุมานได้ว่า ให้ถือภาษาย่านตะวันตกกลางหรือภาษาของพวกอ่านข่าวทางโทรทัศน์เป็นมาตรฐาน ให้อ่านภาษาในย่านวอชิงตัน ดี.ซี. ไม่มีส่วนภาษาอังกฤษในประเทศอังกฤษนั้นถือเอาภาษาอังกฤษที่คนได้รับการศึกษาพูด เรียกว่า Received Pronunciation (RP)² เป็นภาษามาตรฐาน

ฉะนั้น ใครก็ตามที่พยายามจะผลักดันให้ภาษาถิ่นใดถิ่นหนึ่งว่ามีศักดิ์ศรีสูงกว่า มีค่ามากกว่า มีเหตุมีผลกว่า มีความซับซ้อนกว่า มีคนนิยมใช้มากกว่า มีประวัติมานานกว่า มีอิทธิพลมากกว่า และดีกว่าภาษาถิ่นอื่น เป็นการลงความเห็นที่อยู่บนพื้นฐานเชิงจิตวิสัย (subjective) เข้าข้างตนเอง มองตัวกูของกูเป็นใหญ่ มิใช่เป็นการตัดสินอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และทางภาษาศาสตร์เลย นักภาษาศาสตร์จะเห็นด้วยกับการมีภาษามาตรฐานก็เพื่อประโยชน์ของการติดต่อสื่อสารในสังคมเท่านั้น ทุกคนมีสิทธิที่จะพูดภาษาถิ่นและควรมีความภาคภูมิใจในภาษาถิ่นของตนด้วย

ภาษา Black English

แม้ว่าเราจะเคยมีทาสอย่างในสหรัฐอเมริกา เราก็ไม่ถือว่าภาษาของทาสแตกต่างไปจากภาษาของเจ้านาย เพียงแต่ว่าการใช้สรรพนามแตกต่างกันเท่านั้นเอง และลักษณะภาษาที่บ่งลักษณะสังคม ชนชั้นก็จะค่อย ๆ หดไป เมื่อโครงสร้างของสังคมเปลี่ยนไป เช่น ตัวอย่างการสนทนาระหว่างครุกับศิษย์ เมื่อสมัยปี พ.ศ. 2444 (ร.ศ. 119)³

ศิษย์ : รับประทานได้เท่า ไม่ไปโรงเรียนหรือขอรับ ?

ครุ : หยุตพะ วันนี้เป็นวันอาทิตย์, เออ! เดียวนี้เธอสบายดีหรือ ?

ศิษย์ : รับประทานก็อย่างนั้นแลขอรับ ลางวันก็สบาย, ลางวันก็ไม่สบาย, สบายไม่สบาย พอไล่เสียกันนั้นแลขอรับ, เดียวนี้ได้เท่าเห็นจะมีสุขสบายมากละกระมัง ?

ครู: ก็อย่างที่เชื่อนั่นแหละพะ ระบายกับกระบุงมันก็ไล่เสียกันนั้นและ กระบุง เห็นจะมีน้ำหนักกว่าระบายสักหน่อย, นี่เธอมาหาฉันด้วยกิจธุระอะไรหรือ ?

ปัจจุบันนี้ครูกับศิษย์จะเลิกพูดแบบนั้นแล้ว และในที่สุดยิ่งเมื่อสังคมเปลี่ยนไปอีก ภาษาก็ยอมเปลี่ยนตามไปด้วย

สำหรับภาษา Black English ในสหรัฐอเมริกาที่มีลักษณะผิดออกไป ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะสภาพสังคมอเมริกันสมัยค้าทาสที่คนผิวขาวอุปโยชน (exploit) หรือเอาเปรียบคน ดำ ถ้าดูตามประวัติศาสตร์แล้ว คนนิโกรถูกจับมาค้าเป็นทาสโดยขึ้นที่รัฐเวอร์จิเนีย เมื่อปี ค.ศ. 1619 พวกทาสผิวดำก็เรียนภาษาอังกฤษจากคนขาวที่เป็นนายในฐานะภาษาที่สองแบบ ที่เราเรียนภาษาอังกฤษ จะให้เก่งเหมือนภาษาแม่แน่นอนยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรียนเมื่อโต แล้ว ยิ่งกว่านั้นพวกคนผิวดำนักค้าทาสเมื่อจับนิโกรมาได้สมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17 หรือ 18 นั้น จะแยกเอานิโกรที่พูดคนละภาษามารวมกันไว้เพื่อให้พูดกันไม่รู้เรื่อง และต่างคนต่าง ก็ต้องใช้ภาษาร่วมคือภาษาอังกฤษที่ได้จากนายผิวดำเท่านั้น เป็นการป้องกันการวางแผน ต่อสู้นายผิวดำ เมื่อทาสพูดอะไรกันนายก็จะเข้าใจหมด และต่อมาเมื่อลูกทาสได้เรียนภาษา แบบขาด ๆ วิน ๆ จากพ่อแม่ ในที่สุดก็กลายเป็น Black English ไป แต่อย่างไรก็ตามภาษา Black English ก็มีอิทธิพลต่อคนขาวทางตอนใต้มาก ภาษา Black English มีการออกเสียงและ ไวยากรณ์คล้ายภาษาที่คนขาวทางตอนใต้ของสหรัฐอเมริกาพูดอยู่มาก เพราะคนขาวใช้ให้ ทาสเลี้ยงลูกหลานของตนมาหลายชั่วคน เด็กขาวเหล่านั้นก็เลยออกสำเนียงตามคนนิโกร พูดไวยากรณ์เหมือนคนนิโกรไป ถึงแม้จะเลิกทาสไปแล้ว คนทางใต้ของสหรัฐอเมริกาก็ยัง พูดอย่างคนนิโกรอยู่นั่นเอง

ภาษา Black English จะไม่ออกเสียง /r/ ยกเว้นเมื่ออยู่หน้าสระ⁴ กฎนี้เหมือนกับ ภาษาอังกฤษที่พูดในประเทศอังกฤษ ฉะนั้นคู่คำต่อไปนี้ในภาษา Black English จะออก เสียงเหมือนกัน tort กับ taught, sore กับ saw, guard กับ god, court กับ caught, poor กับ pa ยิ่งกว่านั้นภาษา Black English ยังลดเสียง /r/ ที่อยู่ระหว่างสระด้วย เช่น Carol ก็ออกเสียง เหมือน Cal และ Paris ก็ออกเสียงเหมือน Pass

ลักษณะที่ปรากฏเป็นปกติสำหรับภาษา Black English คือ การลดเสียงพยัญชนะ ควบเมื่อปรากฏเป็นพยัญชนะสุดท้าย โดยที่พยัญชนะตัวใดตัวหนึ่งเป็นเสียงที่มีฐานที่ปุ่ม เหนือคือ /t, d, s, z/ ฉะนั้นประโยค He passed by without noticing me. ก็จะเป็น He pass by without noticing me. ทั้งคำว่า past, passed และ pass ออกเสียงเหมือนกันหมด

ภาษา Black English มีไช่ลดแต่เพียง /r/ เท่านั้น เสียง /l/ ก็ลดด้วย จึงทำให้คำบางคำที่ออกเสียงต่างกันในภาษามาตรฐานออกเสียงเหมือนกันในภาษา Black English เช่น toll กับ toe, hall กับ haw, weld กับ wed ออกเสียงเหมือนกัน

จากกฎที่กล่าวข้างต้นจะพบว่า คำ told, toll และ toe ในภาษา Black English ออกเสียงเหมือนกัน โดยประยุกต์กฎการลดเสียงพยัญชนะควบตัวสุดท้ายซึ่งมีฐานที่ปุ่มเหงือกออก แล้วตามด้วยกฎลดเสียง /l/ ตาม Fromkin and Rodman (1978:262)

	told	toll	toe
สัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์	/towld/	/towl/	/tow/
ลดเสียงพยัญชนะควบตัวสุดท้าย	/towld/	คงเดิม	คงเดิม
ลดเสียง /l/	/towl/	/towl/	คงเดิม
ผลสุดท้าย	[tow]	[tow]	[tow]

ในภาษา Black English ยังออกเสียง /i/ และ /e/ เหมือนกันเมื่อนำหน้าเสียงนาสิก พวกอเมริกันนิโกรจะออกเสียงคู่คำต่อไปนี้เหมือนกันคือ pin กับ pen, him กับ hem, bin กับ Ben, tin กับ ten และ din กับ den เป็นต้น

เสียงสระประสม /ay/ และ /aw/ ก็ลดเหลือ /a/ เช่น why กับ wow ออกเสียงเป็น /wa/ เหมือนกัน

เสียงพยัญชนะสะกด /θ/ ก็กลายเป็น /f/ เช่น heath เป็น /hiyf/, Ruth เป็น /ruwf/ และ death เป็น /def/ เป็นต้น

Labov (1969) ได้ทำการศึกษาวกยสัมพันธ์ของภาษา Black English ก็พบว่า มีกฎเกณฑ์แน่นอน ทำนองเดียวกันกับกฎการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเหมือนกัน เช่น

She the first one started us off.

He fast in everything he do.

We on tape.

But everybody not black.

They mine.

He gonna try to get up.

จะเห็นได้ว่าภาษา Black English ลดกริยา to be ออก ซึ่งในภาษาอังกฤษมาตรฐานก็ควรเป็น

She is the first one who started us off.

He is fast in everything he does.

We are on tape.

But everybody is not black.

They 're mine.

He is going to try to get up.

Fromkin and Rodman (1978: 263) ยกตัวอย่างต่อไปนี้

	ภาษาอังกฤษมาตรฐาน	ภาษา Black English
บอกเล่า :	He knows something.	He know something.
ปฏิเสธ :	He doesn't know anything.	He don't know nothing.
	He knows nothing.	He know nothing.
บอกเล่า :	He likes somebody.	He like somebody.
ปฏิเสธ :	He doesn't like anybody.	He don't like nobody.
	He likes nobody.	He like nobody.
บอกเล่า :	He has got some.	He got some.
ปฏิเสธ :	He hasn't got any.	He ain't got none.
	He's got none.	He got none.

จะเห็นได้ว่าภาษา Black English ลดปัจจัยที่เติมเข้ากับกริยาเพื่อแสดงว่าประธานเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์ กริยารูปเดียวกันหมด และเมื่อทำเป็นปฏิเสธแล้ว something, somebody หรือ some จะเปลี่ยนเป็น nothing, nobody และ none ตามลำดับ ซึ่งผิดกับภาษาอังกฤษมาตรฐาน จะต้องเป็น anything, anybody หรือ any ตามลำดับ ยิ่งกว่านั้นยังใช้ ain't แทน has not, have not, am not, is not และ are not ด้วย ถ้าจะดูแล้วก็ง่ายดี จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าเวลาคนต่างชาติพูดภาษาอังกฤษโดยลืมเติมปัจจัยให้ถูกต้อง คนอเมริกันก็เข้าใจ เพราะเขาค้นเคยกับภาษา Black English มานาน

มีอยู่ลักษณะหนึ่งที่ภาษา Black English คล้ายกับไทย ก็คือการลดกริยา to be หน้าคุณศัพท์ดังกล่าวแล้วข้างต้น และการลดกริยา to be เมื่อหมายถึง ก็ือ เช่น

ภาษาไทย	ภาษา Black English
วันนี้วันจันทร์	Today Monday
บ้านนี้ของผม	This house mine.
นั่นบ้านจอห์น	That John house.

โปรดสังเกตว่า เขาจะไม่พูดว่า John's house เขาพูด 's เมื่อแสดงความเป็นเจ้าของออกด้วย

ในฐานะที่ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาของเรา จึงมีปัญหาวว่า เราควรสอนภาษาอังกฤษแบบไหนให้กับนักเรียนไทย วิธีที่เหมาะสมที่สุดก็คือสอนภาษาอังกฤษมาตรฐาน เพราะไม่ว่าพูดที่ไหนคนก็เข้าใจทั้งนั้น การเรียนภาษามาตรฐานแล้ว เมื่อเข้าไปอยู่ในท้องถิ่นที่พูดภาษาผิดเพี้ยนไปบ้าง ก็ปรับได้ง่ายภายหลัง แต่สำหรับการสอนภาษาไทยให้กับเด็กนักเรียนในท้องถิ่นต่าง ๆ นั้น เป็นนโยบายของรัฐบาลอยู่แล้วที่จะให้เรียนภาษากลางเพื่อความเป็นเอกภาพของคนทั้งชาติ แต่ครูก็ควรจะอนุญาตให้เด็กพูดภาษาถิ่นกันได้ ไม่ใช่ห้ามว่าเวลามาโรงเรียนให้พูดภาษากลางเท่านั้น ดูจะเป็นการข่มขู่และยกศักดิ์ศรีของภาษากลางเหนือภาษาถิ่นอื่นมากเกินไป แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นครูควรมีดุลพินิจและสัญญาณ (intuition) ด้วยว่า ในสภาพการณ์อย่างไร และสถานการณ์อย่างไร จึงควรใช้ภาษาถิ่นหรือภาษากลาง

ภาษา Cockney

ในประเทศอังกฤษก็มีภาษาที่มีสภาพเดียวกับ Black English คือภาษา Cockney อันเป็นภาษาถิ่นที่พวกกรรมกรและคนงานในแถบ East End ของนครลอนดอนเมื่อเทียบกับคนชั้นสูงหรือพวกได้รับการศึกษาของอังกฤษ ขอให้สังเกตการสนทนาระหว่าง Drinkwater ซึ่งพูดภาษา Cockney กับผู้พิพากษา Sir Howard Hallam จากบทละครเรื่อง Captain Brassbound's Conversion ของ George Bernard Shaw (1912)

Drinkwater (Placing the **chair for Sir Howard**): Awskink yr pawdn for the libbety, Sr Ahrd.

Sir Howard (looking at him): I have seen you before somewhere.

Drinkwater. Your ev, Sr Ahrd. But aw do assure yer it were hall a **mistike**.

Sir Howard, As usual. (**He sits down**) Wrongfully convicted, of course.

Drinkwater (with *sly delight*) Naow, gavner. (*Half`whispering. with an ineffable grin.*) Wrongfully hacquittid!

Sir Howard: Indeed! That's the first case of the kind I have ever met.

Drinkwater: Lawd, Sr Ahrd, wot jagginses them juryemen was! You an me knaowed it too, didn't we?

Sir Howard: I daresay we did. I am sorry to say I forget the exact nature of the difficulty you were in. Can you refresh my memory ?

Drinkwater: Owny the aw [high] sperrits o youth, y'lawdship. Worterloo Rowd **kice**. Wot they calls **Ooliganism**... Nime [name] giv **huz** pore thortless leds baw a gent on the Dily **Chrorncile**...Awll eng [hang] abaht within ile [hail], gavner, hin **kice** aw should be wornted.

จะเห็นได้ว่า George Bernard Shaw ใช้ภาษาอังกฤษมาตรฐานสำหรับผู้พิพากษา แต่พยายามใช้ตัวสะกดแทนเสียงเฉพาะภาษา Cockney แต่เขาก็ยอมรับว่า เขาใช้เกณฑ์ที่ไม่แน่นอนนัก ไม่ได้ใช้ตามเกณฑ์สัทศาสตร์ แต่ก็เพื่อความสะดวกของผู้อ่าน อย่างไรก็ตาม Shaw ได้สังเกตลักษณะที่น่าสนใจบางอย่างในภาษา Cockney และทนไม่ได้ที่เห็นพวกหัวสูงทั้งหลายดูถูกดูหมิ่นพวก Cockney ที่ลดเสียง /h/ จนถึงกับกล่าวว่า (Schlauch 1955: 262)

“โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ข้าพเจ้าใคร่กล่าวว่า ในอังกฤษคนที่วุ่นวายกับเสียง h เป็นตัวตลก และคนที่เยาะหยันการลดเสียง h เป็นคนยโส” (Shaw 1912)

คำที่มีความหมายแตกต่างไปตามท้องถิ่น

เป็นที่รู้กันว่าทุกภาษามีปรากฏการณ์พิเศษเกิดขึ้นกับคำบางคำ ของสิ่งเดียวกันแต่ใช้คนละคำกัน ในแต่ละท้องถิ่น หรือคำเดียวกันแต่ใช้ในความหมายคนละอย่างในแต่ละท้องถิ่น

ของสิ่งเดียวกันแต่ใช้คำคนละคำ

ภาษากลาง	ภาษาถิ่น	ถิ่น
ขนมกุยช่าย	ใช้ปั้น	ราชบุรี
ขนมจีน	ขนมเส้น	เหนือและชัยภูมิ
	ข้าวปั้น	อีสาน
	ข้าวเส้น	เหนือ
ขนมนางเล็ด	ข้าวแต๋น	เหนือ
	ข้าวโอบ	อีสาน
	พอง	ใต้
ข้าวตอก	ข้าวตอกแตก	อีสาน
	ข้าวแตก	เหนือ
พิน	เขี้ยว	เหนือ
	เขี้ยว	อีสาน
มะเขือเทศ	เขี้ยวเส้น	อีสาน
	เขี้ยวส้ม	เหนือ, ใต้
	มะเขือเปรี้ยว	นนทบุรี, ปทุมธานี
มะเขือพวง	เขี้ยวข้อย	สงขลา

	ลูกเชื้อเทศ	ใต้
	ลูกแก้ง	ใต้
	หมากแข้ง	อีสาน
	หมากแคว้ง	เหนือ
รถจักรยานยนต์	รถเครื่อง	นครปฐมลงไปใต้
ร่ม	จ้อง	เหนือ
ลูกน้ำ	ลูกน้ำ	ใต้
	แมงง่องแง่ง	อีสาน
	ลูกยุง	อีสาน
	หนอนน้ำ	เหนือ
หิ้งห้อย	หิ้งถ่วง	ชานกรุงเทพระ และกลาง
	หิ้งห้อย	ใต้

คำเดียวกันต่างความหมาย

ไวยกรณ์	ถิ่น	ภาษากลาง
กระบอง	เหนือ	พักทองต้มโรยมะพร้าว
กระบอง	อีสาน	ใต้จุดไฟ
เจ็บท้อง (ท้อง)	อีสาน, เหนือ	ปวดท้อง
ชมพู่แก้ว	ใต้	ฝรั่ง (ผลไม้)
ช่วม (ส่วม)	อีสาน	ห้องนอนลูกสาว ลูกเขย
น้ำผึ้ง	ใต้	น้ำตาลทุกชนิด
บัวลอย	เหนือ	ผักตบชวา
ปีจาย (พี่ชาย)	เหนือ	พี่เขย
แพ้	เหนือ, อีสาน	ชนะ
รายตีน	ใต้	ถ่ายปัสสาวะ
ลื่นซ้าง	ภูเก็ต	ไก่อป็น
เสียดพุง	ใต้	เจ็บท้อง
ไหว้เมีย	ใต้	แต่งงาน
ออกกรส	ใต้	กลิ่นไม่ดี (อาหาร)
เอาเมีย	อีสาน	แต่งงาน

ในภาษาอังกฤษก็มีคำลักษณะเดียวกันนี้อยู่มาก เช่น

dope	ทางตอนใต้ของอเมริกา หมายถึง น้ำอัดลม ประเภทน้ำสีดำ
bubbler	แถบวิสคอนซิน หมายถึง น้ำพุสำหรับกดดื่ม
pavement	หมายถึง ทางเท้าสำหรับอังกฤษและทางตะวันออกของ เพนซิลเวเนีย
bonnet	หมายถึง กระจับป่องในอังกฤษ หมายถึง หมวกผู้หญิงใน อเมริกา
fag	หมายถึง บุหรี่ในอังกฤษ
fork	หมายถึง ล้วงกระบี่ในอังกฤษ

ต่อไปนี้เป็นคำที่ใช้แตกต่างกันในภาษาอังกฤษของอเมริกา และของอังกฤษ

อเมริกา	อังกฤษ
bus	coach
dry martini	gin
elevator	lift
first floor	ground floor
garters	suspenders
gasoline	petrol
parking lot	car park
rest area	lay by
second floor	first floor
service station	garage
soft drinks	minerals
subway	underground หรือ tube
switchboard operator	telephonist
telephone booth	call box
truck	lorry
underpass	subway
undershirt	vest

ฉะนั้นจึงไม่น่าสงสัยที่คนอเมริกันก็พูดภาษาอังกฤษ คนอังกฤษก็พูดภาษาอังกฤษ บางครั้งก็ไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน

Lingua Franca

ในบางท้องถิ่นมีภาษาถิ่นต่างกันอย่างจนพูดกันไม่ค่อยจะรู้เรื่อง และเมื่อกลุ่มชนเหล่านั้นต้องการติดต่อค้าขายและสังสรรค์กัน ก็มักจะตกลงใช้ภาษาร่วมกัน ซึ่งไม่ใช่ภาษาของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (Bloomfield, 1933: 473) เรียกว่า lingua franca คำนี้เป็นศัพท์ที่ได้มาจากภาษาที่ใช้พูดในการค้าขาย ทำธุรกิจในสมัยกลางในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ประกอบด้วยคำจากภาษาอิตาเลียนผสมกับคำ ภาษาฝรั่งเศส สเปน กรีก และอารบิคผสมอยู่เพียงบางคำ

มีคนกล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็น lingua franca ของทั้งโลก ภาษาฝรั่งเศสเป็น lingua franca ของคริสตศาสนา ยิดดิช เป็น lingua franca ของคนยิว

อย่างไรทวีปแอฟริกาซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชนเป็นร้อยๆ เผ่า เมื่อติดต่อค้าขายกันก็จำเป็นต้องใช้ภาษาการค้า นั่นก็คือ ภาษา Swahili ในแอฟริกาซีกตะวันออก และภาษา Hausa ในแอฟริกาซีกตะวันตก

บางท่านอาจจะเริ่มสงสัยว่า ภาษาแต่จิวที่พูดกันในหมู่พ่อค้าในประเทศไทยถือว่าเป็น lingua franca หรือไม่ เพราะในวงการค้าต่างก็ติดต่อกันเป็นภาษาแต่จิวทั้งนั้น เราไม่ถือว่า ภาษาแต่จิวเป็น lingua franca เพราะบรรดาพ่อค้าทั้งหลายส่วนมากก็พูดภาษาไทยเป็นด้วยกันทั้งนั้น แต่ที่ยังคงพูดภาษาแต่จิวอยู่ เพราะคนจีนในประเทศไทยส่วนใหญ่อพยพมาจากแถบชวเถาซึ่งพูดภาษาแต่จิว จึงเป็นการสะดวกสำหรับเขาที่จะใช้ภาษาแต่จิวในการติดต่อสื่อสาร ครั้นตกมารุ่นลูกหลานที่ยังคงพูดภาษาแต่จิวก็เพราะถือว่าเป็นเป็นธรรมเนียมสืบทอดกันต่อๆ มาเท่านั้นเอง

Pidgin (และ Creole)

กล่าวกันว่า คำว่า Pidgin มีต้นศัพท์มาจากคำว่า business แต่คนจีนออกเสียงคำว่า business ไม่ได้ จึงเหลือเป็น Pidgin และคำนี้ภาษาอังกฤษก็ยืมมาใช้กับภาษาที่ใช้ในการค้ากับชาวจีนว่า Chinese Pidgin English⁵ ลักษณะแตกต่างระหว่าง lingua franca กับ pidgin ก็คือ lingua franca นั้น เป็นกลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลเดียวกันตกลงใช้ภาษาร่วมกัน โดยเอาคำจากแต่ละภาษามาใช้อย่าง lingua franca ในแถบเมดิเตอร์เรเนียน หรือ การใช้ภาษา Swahili ในแอฟริกาตะวันออก แต่ pidgin นั้น เกิดเมื่อคนพูดภาษาต่างตระกูลต้องการจะติดต่อค้าขายหรือทำกิจการร่วมกันแต่พูดกันไม่รู้เรื่อง ก็รับเอาภาษาของเจ้านายหรือผู้ที่มีอำนาจมากกว่ามาใช้โดยดัดแปลงไวยากรณ์ให้ง่ายลง แต่ระบบเสียง ระบบคำ และระบบไวยากรณ์ก็ยัง

คงมีกฎเกณฑ์อย่างเช่นภาษาทั่วไป ขอให้สังเกตว่า pidgin นี้ไม่ใช่เป็นภาษาแม่ของใคร⁶ เป็นเพียงภาษาที่ผู้ใช้เรียนขึ้นทีหลังเป็นภาษาที่สอง เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน และเมื่อพูดถึง pidgin ก็มักจะกล่าวถึง Chinese Pidgin English ซึ่งนอกจากจะมีคำอังกฤษ คำจีนแล้ว ยังมีคำโปรตุเกสปนอยู่ด้วย เช่น ประโยค

He no cari Chinaman's Joss, hap oter Joss. หมายความว่า “เขาไม่เชื่อพระเจ้า แต่เขามีพระเจ้าอื่น” คำว่า Joss มาจากภาษาโปรตุเกสว่า Deus หรือ Deos “พระเจ้า”

ขอให้สังเกตข้อความในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ที่บันทึกไว้เป็น Chinese Pidgin English⁷

Supposey one Chinaman hab catchee waifo-by'mby maskee [however] he gettee nother piece waifo. He [i.e., she] numpa [number] one waifo talkee is [is called] “largo waifo” China-fashion, numpa two he talkee “likki waifo.” Allo t'his pidgin [business] belongey [pertains to] olo custom. Supposey numpa one waifo floggee likki waifo, likki waifo no can do [can do nothing], must catchee floggee all-same supposey t'hat numpa one waifo belongey he mata [mother]. T'hat plopa [proper] pidgin for he.

ยังมีภาษา pidgin อีกภาษาหนึ่งที่เรียกกันในปัจจุบันว่า Tok Pisin บางทีก็เรียก Melanesian Pidgin English และ Jespersen 1922: 216-221)⁸ เรียกว่า Beach-la-Mar เป็นภาษาที่พูดในหมู่เกาะทะเลใต้ทางตะวันตกเฉียงใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก แถบปาปัวนิวกินี Tok Pisin นี้มีศัพท์ประมาณ 15,000 คำ ซึ่ง 80 เปอร์เซ็นต์เป็นคำภาษาอังกฤษ ปัจจุบันนี้ Tok Pisin มีตัวอักษรมีวรรณคดี มีหนังสือพิมพ์ มีสถานีวิทยุ และเคยเป็นภาษาที่ใช้พูดต่อที่ประชุมสหประชาชาติ เนื่องจากภาษา pidgin มีคำศัพท์น้อยก็จำเป็นต้องใช้คำยืมยื้อ หรือบางทีก็เป็นคำแสดงภาพพจน์หรือคำที่เกิดจากจินตนาการ เช่น lamp belong Jesus ก็คือ พระอาทิตย์ him belly allatime burn ก็คือ หิว pulumakan ซึ่งมาจาก a bull and a cow หมายถึง cattle หรือสัตว์เคี้ยวเอื้อง big fella bokus (box) you fight him cry ก็คือ เปียนโน grass belong head ก็คือ ผม He savvy⁹ too much หมายความว่า เขามีความรู้ดี (เก่ง) ขอให้สังเกตประโยคจากภาษา pidgin ข้างล่างนี้ (Jespersen. 1022: 221) คำว่า kaikai หมายความว่า กิน หรืออาหาร

Misi Kamesi Arelu Jou no kamu ruki mi Mi no ruki iou Jous ruku Mai Poti i ko Mae tete Vakaromala mi raiki i tiripi Ausi parogi iou i rukauti Mai Poti mi nomoa kaikai mi angikele nau Poti mani Mae i kivi iou Jamu Vari koti iou kivi tamu te pako paraogi mi i penesi nomca te Pako

Oloraiti Ta, Mataso.

ข้อความข้างบนเทียบภาษาอังกฤษ

Mr. Comins, (How) are you? You no come look me; me no look you; you look my boat he go Mae to-day. Vakaromala me like he sleep house belong you, he look out my boat, me no more **kaikai**, me hungry now, boat man Mae he give you yam very good, you give some tobacco belong (here = to) me, he finish, no more tobacco.

All right Ta, Mataso.

Hockett (1958: 423) กล่าวว่า เมื่อคนในสังคมหนึ่งรับ pidgin เป็นภาษาของตน และสอนลูกหลานให้พูดภาษา pidgin นั้นตั้งแต่เกิดจนกลายเป็นภาษาแม่แล้ว ภาษา pidgin จะหมดสภาพเป็น pidgin กลายเป็น creole ไป ฉะนั้นกว่า pidgin จะกลายเป็น creole ก็ต้องใช้ระยะเวลาหลายชั่วคนจนชุมชนนั้นเลิกพูดภาษาที่ตัวเองเคยพูด สอนลูกหลานให้พูดภาษา pidgin จนไม่รู้ภาษาเก่าแก่ที่พูดกันมาสมัยปู่สมัยย่า ภาษา pidgin จะพัฒนาในด้านมีคำศัพท์ มีลักษณะเด่นชัดทางไวยากรณ์มากขึ้น ปัจจุบันนี้ก็มี Haitian French Creole ซึ่งมีภาษาฝรั่งเศสเป็นฐาน Krio เป็นภาษาที่พูดใน Sierra Leone ในแอฟริกาตะวันตกก็มีภาษาอังกฤษเป็นฐาน Afrikaan ซึ่งพูดในแอฟริกาตอนใต้มีภาษาดัตช์เป็นฐาน เป็นต้น

ภาษาและเพศ

เรากำลังอยู่ในสมัยประชาธิปไตยรุ่งเรือง ทุกคนเชื่อในสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาค ผู้หญิงเรียกร้องความเสมอภาคในสิทธิสตรี แต่ถ้าเราจะศึกษาภาษาซึ่งเป็นเงาสสะท้อนสังคมแล้ว จะพบว่าระบบสรรพนามของภาษาไทยนั้นแสดงความต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ผู้หญิงต้องใช้สรรพนามอย่างหนึ่ง ผู้ชายต้องใช้สรรพนามอย่างหนึ่ง ถ้าหากเราเชื่อในความเสมอภาคอย่างแท้จริง ก็ควรจะต้องเลิกยอมรับลักษณะแตกต่างทางภาษาระหว่างเพศ นอกเสียจากจะคิดว่าหญิงกับชายแตกต่างกันตามธรรมชาติ จึงยอมรับความแตกต่างนั้นโดยดุษณี แต่ถ้าหากมองในแง่ความเท่าเทียมกัน ก็ควรมีภาษาที่เท่าเทียมกันด้วย นอกจากนั้นแล้วจะพบว่า จะมีคำชุดหนึ่งที่ผู้ชายไม่ใช้ ได้แก่ คำอุทาน เช่น ว้าย อู๊ย ว้าย ต้าย แหม โถ ตาเถร ยายชืดกน้ำ เชื้อ ฯลฯ คำประติญาวิเศษณ์ (final particles) เช่น ค่ะ ค๊ะ ค่ะ ฮะ ขอให้สังเกตว่า เวลาผู้หญิงออกเสียง ฮะ จะไม่ตามด้วยเสียงหยุดในลำคอ จะออกเสียงเป็น [ha] ส่วนผู้ชายจะออกเสียงตามด้วยเสียงหยุดในลำคอเป็น [haʔ] ถ้าผู้ชายคนไหนออกเสียงเป็น [ha] จะถูกหาว่าเป็นกระเทย การซ้ำคำโดยพยางค์แรกเป็นเสียง ตรี เช่น ต้ายต้าย ตีตี ช้วยส้วย ผู้ชายก็ไม่ใช้ ผู้ชายจะพูดว่า ตายท่า ตีมาก สวยมาก เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีคำว่า แม่คุณเอ๊ย แม่เจ้าประคุณ ที่ผู้หญิงชอบใช้อีกด้วย

ปัจจุบันเราเชื่อกันว่า ค่านิยมก็ดี โลกทัศน์ก็ดี และความคิดที่แสดงออกมาทางภาษาก็ดี เป็นภาพสะท้อนของสังคม ถ้าสังคมไม่ให้ความสำคัญของเพศหญิง ภาษาก็จะออกมาในลักษณะเหยียดหยาม ไม่ให้เกียรติเพศหญิง ดังปรากฏใน Dominican Republic ซึ่งเดิมเป็นถิ่นอาศัยของเผ่าซาราวัก ต่อมาพวกคาริบเบียนยึดได้และฆ่าผู้ชายซาราวักทุกคน จับผู้หญิงมาเป็นเมียทาสให้มีความเป็นอยู่อย่างทาส กินอาหารร่วมกับสามีไม่ได้ ต้องกินอาหารเหลือจากสามี เรียกชื่อสามีไม่ได้ ภาษาที่พวกผู้หญิงใช้จะไม่เหมือนภาษาของผู้ชาย ลูก ๆ เกิดมาตอนแรกก็เรียนภาษาของแม่ แต่ลูกชายเมื่อโตขึ้นก็ไปพูดภาษาของพ่อ ส่วนลูกผู้หญิงคงใช้ภาษาของแม่ต่อไป หรือพวกอินเดียนแดงเผ่า Yana เมื่อผู้ชายพูดกับผู้ชายต้องใช้ภาษาผู้ชาย เช่น au-na ไพ่ au-nidja ไพ่ของฉัน" เมื่อผู้หญิงพูดกับผู้ชายหรือผู้หญิงด้วยกัน หรือเมื่อผู้ชายพูดกับผู้หญิงต้องใช้ภาษาผู้หญิง เช่น au ไพ่ au-nitic ไพ่ของฉัน" และเมื่อผู้หญิงอ้างถึงว่าผู้ชายพูดกับผู้ชายอย่างไรก็ต้องใช้ภาษาผู้ชาย (Mandelbaum, 1958:207)

แม้ว่าในสังคมตะวันตกที่ถือว่ามีความเสมอภาคกันระหว่างทั้งสองเพศ แต่ถ้าได้ยืมคำว่า secretary 'เลขานุการ' nurse 'พยาบาล' prostitute 'โสเภณี' model 'นางแบบ' receptionist 'พนักงานต้อนรับ' ก็คิดว่าเป็นผู้หญิงอยู่ดี แม้ว่าปัจจุบันจะมีผู้ชายรับอาชีพต่างๆ เหล่านั้นแล้วซึ่งในภาษาอังกฤษ ก็ต้องเติม male เข้าข้างหน้า เป็น male secretary, male nurse

ในภาษาอังกฤษมีคำพูดถึงผู้หญิงไปในทางไม่งาม ไม่ให้เกียรติ หรือเกี่ยวข้องกับกามารมณ์อยู่มากคำด้วยกัน เช่น bird หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะแปลก ในอังกฤษ หมายถึงผู้หญิงหากิน bitch หมายถึง ผู้หญิงใจร้าย เห็นแก่ตัว ลำสอน (ศัพท์ปกติหมายถึงสุนัขตัวเมีย) bunny หมายถึง ผู้หญิงแปลกสับสน (ถ้าเป็นผู้ชาย หมายถึง ผู้ชายหากิน) และปัจจุบันเมื่อหนังสือ Playboy รุ่งเรือง bunny หมายถึง ผู้หญิงแต่งตัวนุ่งน้อยห่มน้อยและเซ็กซี่ chick หมายถึง สาวรุ่นที่เตอะตา ใจกล้า cow หมายถึง ผู้หญิงตัวใหญ่ ไม่สวย dame หมายถึง หญิงมีปัญหาน้ำตาตาดี แต่ไม่เป็นที่ยกย่องนับถือ เพราะเป็นคนลำสอน บางแห่งหมายถึง หญิงแก่หน้าตาน่าเกลียดด้วยเข้าไป dish หมายถึง หญิงที่สวยงาม น่ารัก เซ็กซี่ doll หมายถึง ผู้หญิงสวยงามมีความงามเป็นเครื่องประดับ แต่ไม่ได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมนัก ปกติเป็นพวกผมสีทองตาสีฟ้าหน้าหวาน piece หมายถึง ผู้หญิงซึ่งเก่งในการเป็นคู่นอน (เป็นการชม) ทำนองเดียวกัน piece of ass, piece of meat และ piece of tail ก็ให้ความหมายในลักษณะนั้น pussy หมายถึง อวัยวะเพศหญิง ส่วน pussy-cat ก็หมายถึงผู้หญิงประเปรี้ยว slut หมายถึง ผู้หญิงหากิน tomato หมายถึง ผู้หญิงสวย เตอะตา น่ารักและเซ็กซี่ มีผิวแดงเรื่อเหมือนมะเขือเทศ bag หมายถึง ผู้หญิงที่ปล่อยตัวเป็นยายเพ็ง ไม่เอาไหน เป็นต้น แต่คำที่หมายถึงผู้ชายในลักษณะนี้มีน้อย

ภาษาไทยก็เช่นกัน เมื่อพูดถึงผู้หญิง เราเรียก อีหนู ไก่ กระตี่ หญิงใจบุญ กากิ วันทอง แม่ศรี
ชบาหัด แม่กิมฮวย สุวรรณมาลี แม่พักทอง ฯลฯ

เมื่อมีการเรียกร่องสิทธิสตรีและความเสมอภาค ทำให้คำในภาษาอังกฤษหลายคำ
เปลี่ยนไป เช่น chairman 'หัวหน้าภาค' ถ้าผู้หญิงเป็นก็เป็น chairperson และทีมหาวิทยาลัย
แคลิฟอร์เนีย ที่ซานตาครูซ คำว่า freshman ก็กลายเป็น freshperson ไป

ลักษณะการใช้ถ้อยคำ และภาษาคนอง (slang)

เรารู้ตัวดีว่าการพูดกับคนไม่คุ้นเคย การพูดในที่สาธารณะ เรามักจะพูดอย่างมี
แบบมีแผนเป็นวิธีการ แต่เมื่ออยู่ส่วนตัวกับเพื่อน ๆ เราอาจจะพูดโดยเสรี หรือตามสบาย
ดังจะสังเกตได้จากการใช้สรรพนาม เช่น ข้าพระพุทธเจ้าเกล้ากระผม กระผม อาตมา ผม
เพื่อน กัน อ้าว ข้า กู เป็นต้น อย่างในภาษาเยอรมันมี du และภาษาฝรั่งเศสมี tu สำหรับบุรุษ
ที่สองที่สนิทสนมกัน ส่วน Sie และ vous ใช้กับคนที่ไม่คุ้นเคย สำหรับกริยาที่เช่นเดียวกัน
เฉพาะคำว่า กิน คำเดียวยังใช้ได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับความมีแบบแผน สภาวะการณ์และสิ่ง
แวดล้อมที่เราจะใช้คำนั้น เช่น รับประทาน ทาน กิน ฉับ แดก ยัด สวาปาม เขมือบ กระเดือก
ซัด ฟาด หม่ำ อ้า กระชวก จวก

ภาษาคนองเป็นคำตามสมัยนิยม มีเกิดใหม่ หายไป ไม่เกี่ยวกับการพูดอย่างมีแบบ
แผน หรือการพูดตามสบาย บางครั้งการพูดอย่างมีแบบแผนก็ใช้ภาษาคนองได้ ภาษาคนอง
มีอยู่ 2 ประเภท คือ เอาคำเก่ามาใช้ในความหมายใหม่ หรือสร้างคำใหม่ขึ้นมาเลย การยอม
รับคำคนองก็ขึ้นอยู่กับมวลชนและสื่อมวลชน บางคำก็อยู่ได้นาน บางคำก็มีชีวิตสั้นมาก แต่
อย่างไรก็ตาม ในชีวิตประจำวันเราจะหนีภาษาคนองไปไม่ได้ เช่น เบี้ยว แต่ก่อนสิ่งไม่มีชีวิต
เท่านั้นที่เบี้ยว ซามเบี้ยว ปากเบี้ยว หัวเบี้ยว แต่ปัจจุบันนี้มนุษย์เบี้ยวได้ นายจูงเบี้ยวเงินผม
100 บาท กระจอก มาจากภาษาเขมร แปลว่า เขยง ต่ำต้อย เลว ก็มีคำว่า กระจอกงอกงอย
ในที่สุด เหลือ กระจอก หมายความว่า ไม่ดี ไม่ได้ความไม่ถึงขั้น จีบจ้อย ก็มาจาก กระจิบ
กระจ้อย หมายความว่าเล็กน้อย ไม่สำคัญ ในที่สุดก็เหลือเพียงจิบจ้อย คำว่า ยากส์ มาจาก
ยากและ ฆ่าส์ มาจาก ฆ่า บัดนี้ก็หายไปแล้ว คำว่า สะเหว่อ ที่ได้กัวยุ่นพูดถึงลักษณะไม่ปกติ
ของเพื่อน คำว่า เย็น หมายถึง การมีลักษณะไม่ทันสมัยเหมือนกับคำว่า ลุงเชย หรือ เชย ซึ่ง
ใช้เฉพาะเพศชาย แต่ เย็น ใช้ได้ทั้งสองเพศ และคำว่า แถ่น ใช้แทนแล้ว สามคำหลังนี้เป็นคำ
สร้างขึ้นใหม่แล้วก็หายไป

ในภาษาอังกฤษนั้นไม่แตกต่างจากภาษาไทย ภาษาคนองที่มาจากคำที่มีอยู่แล้ว เช่น
grass หรือ pot หมายถึง กัญชา cop, pig, fuzz, flatfoot หมายถึง ตำรวจ และคำที่สร้างขึ้นใหม่ก็มี

เช่น pooped หมายถึง เทนื่อย barf หมายถึง อาเจียน และ flub หมายถึง ทำผิด ทำลูกบอล หลุดมือ

ยังมีคำอีกประเภทหนึ่งที่ใช้กันในหมู่พวกที่มีอาชีพเดียวกัน ความสนใจอย่างเดียวกัน เรียกว่า ศัพท์เฉพาะ (jargon) อย่างในวิชาภาษาศาสตร์ก็มีคำว่า หน่วยคำ หน่วยเสียง สรรพวิทยา สัทศาสตร์ อรรถศาสตร์ เป็นต้น ในภาษาอังกฤษพวกมีงานอาชีพจะมีศัพท์เฉพาะสำหรับพวกเดียวกัน เช่น kite 'ข้อความที่ส่งบอกความลับกัน' mitts 'ถุงมือ' mark 'หมายตว่าควรจะปล้นใครจึงจะคุ้ม' button 'เงินจำนวนน้อย' cobbler 'คนทำหนังสือเดินทางปลอม' dime 'ถูกตัดสินจำคุกสิบปี' disappear 'ถูกฆ่า' shoe 'ตำราจนอกเครื่องแบบ' waxing 'การตี' และในบรรดาพวกกระเทยก็มีศัพท์เฉพาะกลุ่ม เช่น drag 'กระเทย' fish 'เลสเบี้ยน' marge 'เลสเบี้ยนที่ทำหน้าที่เป็นผู้หญิง' mintie 'เลสเบี้ยนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ชาย' pix 'กระเทย' pogeys 'กระเทย' S and M 'พวกกามวิปริต' เป็นต้น

คำต้องห้าม

คำต้องห้าม หรือ taboo อันเป็นคำที่ยืมมาจากภาษา Tongan เป็นภาษาที่พูดในกลุ่มเกาะที่อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของนิวซีแลนด์ คำนี้หมายถึง การกระทำที่ต้องห้าม ต้องงดเว้น แรกๆ ที่เดียวก็ห้ามกระทำ ต่อมาก็ห้ามพูดด้วย เราจะพบว่าในทุกชุมชน และทุกวัฒนธรรมจะมีการกระทำบางอย่าง คำพูดบางอย่างที่ผู้ใหญ่ห้ามเด็กทำหรือพูด เช่น คนบางเผ่าห้ามผู้หญิงแตะต้องอาวุธ เพราะมีความเชื่อว่าประจำเดือนจะทำให้อาวุธเสื่อมเสีย เนื่องจากประจำเดือนเป็นเลือดเสีย ในวัฒนธรรมไทยไม่ให้ตากกางเกงในผู้หญิง ผ่าถุงผู้หญิงร่วมหรือสูงกว่าเสื้อผ้าผู้ชาย พวกผู้หญิงแคว้นเบียร์เรียกชื่อสามีตนเองไม่ได้ พวกผู้หญิงซูลูจะเรียกชื่อสามี ชื่อพ่อสามี ชื่อพี่ชาย ชื่อน้องชายสามีไม่ได้ ถ้าชื่อไปพ้องกับคำทั่วๆ ไปในภาษาก็ให้หาคำอื่นที่มีความหมายคล้ายกันมาใช้แทน และแม้แต่เสียงพยัญชนะที่ปรากฏในชื่อไปปะปนอยู่ในคำทั่วไปก็ให้หาเสียงอื่นมาใส่แทน เช่น ถ้าชื่อสามีมีเสียง /z/ และคำว่า amanzi "น้ำ" ก็ให้แก้เป็น amandabi แทน ถ้าผู้หญิงคนนั้นไม่เชื่อฟังก็จะถูกสาป และถูกฆ่า จึงทำให้ผู้หญิงมีภาษาที่เสมือนภาษาเฉพาะตัวของผู้หญิงแต่ละคน¹⁰ คำต้องห้ามทั้งหลายมักเกี่ยวข้องกับ ศาสนา ความเชื่อในภูตผีและโซคกลาง การขับถ่าย เพศและอวัยวะที่เกี่ยวกับเพศ ความตาย โรค และชื่อสัตว์ เป็นต้น

สำหรับในพุทธศาสนาไม่มีการห้ามมิให้เรียกชื่อพระพุทธเจ้า ตรงกันข้ามกลับบอกให้ระลึกถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่เสมอๆ แต่ในทางคริสต์ศาสนาห้ามมิให้เอ่ยพระนามของพระเจ้าโดยไม่จำเป็น ถ้าใครเอ่ยพระนามของพระเจ้าพันล้านครั้ง โลกจะแตก

ก็มีคนอยากลองแต่ใจอาจจะกลัว ๆ อยู่ หรือไม่ก็ไม่มีเวลาเลยใช้เครื่องสังเคราะห์เสียงให้เอ่ยพระนามพระเจ้าพันล้านครั้ง ก็ปรากฏว่าโลกก็ยังคงเป็นปกติอยู่อย่างทุกวันนี้ คำในภาษาอังกฤษอย่างเช่น hell ‘นรก’ ก็พูดเป็น heck และ damn ‘ด่า’ ก็พูดเป็น darn เสีย เป็นต้น เด็ก ๆ จะพยายามไม่พูดถึงคำว่า ผี นางตานี นางตะเคียน นางไม้ เพราะกลัวว่าจะมาหา

คำที่เกี่ยวกับการขับถ่ายอุจจาระ ถ่ายปัสสาวะนั้น เรามักจะใช้คำสุภาพ (euphemisms) แทน เช่น เข้าห้องน้ำ ฉี่ ฉิ่งฉ่อง ฉีดน้ำ เบา ปล่อยกอก ไปเก็บดอกไม้ ไปทำธุระ ไปโทรศัพท์ ไปล้างมือ ยิ่งกระต่าย รดน้ำต้นไม้ ทั้งนี้เพื่อจะหลีกเลี่ยงคำว่า “เยี่ยว” คำเดียว

ในภาษาอังกฤษที่พูดในออสเตรเลียมีผู้รวบรวมไว้สำหรับใช้แทนคำว่า ปัสสาวะ ได้แก่¹¹

drain the dragon
syphon the python
water the horse
squeeze the lemon
drain the spuds
see if the horse has kicked off the blanket
wring the rattlesnake
shake hands with wife’s best friend
point Percy at the porcelain
train Terence on the terracotta

ทั้งนี้ก็เพื่อจะหลีกเลี่ยง คำว่า piss เพียงคำเดียว

เพื่อหลีกเลี่ยง คำว่า เว็จ และ ล้วง เราใช้ ห้องน้ำ สุขา แทน ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า water-closet, lavatory, bathroom, toilet, rest room, powder room หรือแม้แต่ privy ก็เคยมีใช้ คำ water-closet เองก็ไม่อยากจะใช้กัน เรียกว่า W.C. แทน

คำที่เกี่ยวกับเพศโดยเฉพาะอวัยวะสืบพันธุ์ของทั้งสองเพศ ไม่ว่าคนชาติไหนก็ตามพยายามหลีกเลี่ยงการใช้คำนี้ เพราะเกรงว่าจะไม่สุภาพ ในภาษาไทยจะมีคำมากมายที่ใช้แทนอวัยวะเพศชาย เช่น ของดี ของผู้ชาย ของลับ ขุนเพ็ด ชิก ชู้ย จู้ เจ้ายุทธจักร เจ้าโลก ชะโด ดอกจ่าปี ถ่อ แห่งทอง บัก ปลัด ปลาซ่อน หลัก เห็ดโคน อารุฉลับ อาหารเบ็ด ไข่มุน ไข่ม้อน ไข่มุฮาร์ด ไข่มุไบ้ ไข่มุหนุ หรือแม้แต่ไข่มุเจียวก็ยังถือว่าเป็นคำต้องห้าม ส่วนคำที่แทนอวัยวะเพศหญิงมีน้อยกว่า เช่น กะปิ จิม ฉิ่ง เต่าทอง (ฉีก) ทุเรียน ปลาสลิด ปี่ รถไฟล็ก หม้อ หวอ หอย หีบ อ่าว(คู่กับเรือ) อีเป้อ อีแปะ อีโมะ สำหรับภาษาอังกฤษก็มีหลายคำที่ใช้แทนอวัยวะเพศชาย เช่น Dick, cock, prick ซึ่งเป็นคำต้องห้าม แต่ถ้าใช้ว่า penis ถือว่าสุภาพ เพราะเป็นศัพท์กายวิภาค ในทำนองเดียวกันสำหรับอวัยวะเพศหญิง ถ้าใช้ cunt ก็ไม่สุภาพ

แต่ถ้าเป็น vagina ก็เป็นคำสุภาพ ในสมัยวิคตอเรียน แม้แต่คำว่า leg ซึ่งไม่เกี่ยวกับอวัยวะเพศเลยก็ไม่ให้ใช้ ถือว่าไม่สุภาพ ให้ใช้ limb¹² แทน

ผู้เขียนเคยจำแนกเหตุผลในการใช้คำสุภาพเพื่อแทนคำไม่สุภาพที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ Warotamasikkhadit (1983) ได้จำแนกไว้ 8 ลักษณะดังนี้

1. ใช้คำทั่ว ๆ ไปแทนคำไม่สุภาพ เช่น ของดี ของผู้ชาย ของลับ (ซึ่งใช้ได้ทั้งหญิงและชาย)

2. ความหมายของคำเดิมขยายออก เช่น บัก ปกติหมายถึงชายที่มีฐานะเท่าเทียมกัน แต่เอามาใช้ในความหมายว่า อวัยวะเพศ หม้อซึ่งน่าจะหมายถึงบันท้าย แต่ความหมายขยายออกไปหมายถึงอวัยวะเพศหญิง

3. ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น เช่น อาหารเบ็ด เกิดขึ้นเมื่อมีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า ผู้หญิงเพื่อนอวัยวะเพศของสามีเจ้าชู้โยนให้เบ็ดกิน คำว่า อาหารเบ็ด ก็เข้ามามีบทบาทในภาษา

4. ความคิดเชิงวัฒนธรรมหรือการอุปมา อุปไมย เช่น จู้ (เพราะหด) เจ้าโลก ชะโดดดอกจ่าปี ถ่อ แท่งทอง ปลาช่อน ปืน มังกรยักษ์ ม้า เรือ เสือ หลัก เห็ดโคน อวูรลับ ไอ้ขุน (เพราะเหมือนตัวขุนในหมากรุก) ไอ้จ้อน (เพราะไม่มีอะไรปิด) ไอ้ตัวฮาร์ด (เพราะแข็งตัวได้ เอกศัพท์ภาษาอังกฤษมาปน) ไอ้ใบ้ (เพราะไม่พูดพาล่ามทำเพลง) ไอ้หนู (เพราะเล็กและน่ารัก) สำหรับเพศชาย กะปิ (เพราะถือเอากลิ่นเป็นเกณฑ์) ฉิ่ง เต้าทอง ปลาสลิด รถโพล์ก หอย (เพราะถือรูปลักษณะเป็นเกณฑ์) หวอ (มาจากสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ถ้าเปิดหวอคนก็แตกตื่น ฉะนั้น ถ้าใครนั่งไม่ดี กะเบี๊ยะกะป๊าบ คนก็แตกตื่นเหมือนกัน) อ่าว (ตามเกณฑ์ลักษณะที่ใช้คู่กับเรือ) อีแปะ (เพราะเป็นเงินโบราณมีรูตรงกลาง)

5. การเพิ่มหรือตัดพยางค์ เช่น เพิ่มคำว่า ไอ้ นำหน้าคำที่ใช้แทนอวัยวะเพศชาย และอี หน้าคำที่ใช้แทนอวัยวะเพศหญิง เช่น ไอ้ขุน ไอ้จ้อน อีเป้อ อีแปะ อีโม่ ส่วนที่ตัดพยางค์ก็มี เช่น กะปิ ก็ตัดเหลือ ปิ แล้วเปลี่ยนเป็นวรรณยุกต์ ตรี เป็น ปี่ ตามข้อ 7 ข้างล่าง

6. การเปลี่ยนสระของคำเดิม เช่น ชู้ เปลี่ยนจาก สระ -ัว มาเป็นสระ , แล้วเปลี่ยนจากวรรณยุกต์สามัญเป็นวรรณยุกต์โท ตามข้อ 7

7. การเปลี่ยนวรรณยุกต์ก็ได้แก่ ชู้ และ ปี่ ที่กล่าวแล้วข้างต้น คำว่า จิ้ม ก็มาจาก จิ้ม ซึ่งแปลว่า ทิ่ม แทะ มาเปลี่ยนเป็นวรรณยุกต์จัตวาเป็น จิ้ม จนทำให้คิดว่ามาจากชื่อเล่นของผู้หญิงไป

8. การผวนพยางค์ เช่น คำผวน ทีบหนี ตัด หนี ออกตามกระบวนการข้อ 5 ก็เหลือ ทีบ เป็นคำที่ใช้แทนคำไม่สุภาพได้

หลายวัฒนธรรมพยายามหลีกเลี่ยงการพูดถึงเรื่อง ความตาย ในภาษาไทย ก็ใช้ว่า ไปสวรรค์ ไปสบายแล้ว ไปเผาถ่าน ไปวัดดอน ไปกราบพระศรีอารีย์ ในภาษาอังกฤษก็ใช้ว่า pass away, pass on, be taken away, kick the bucket

สมัยก่อนคนไม่กล้าพูดถึงวัณโรค เพราะเป็นโรคที่ร้ายแรงมาก พวกนี้เรียกว่าผี ในท้อง โรคเรื้อนก็เรียกว่า หูหนวดตาเร่อ ในภาษาอังกฤษโรค syphilis หรือ gonorrhoea ก็เรียกว่า social disease โรคมะเร็งก็เรียกย่อว่า ca เป็นต้น

เวลาเดินทางเข้าป่าเรามักจะบอกกันว่าไม่ให้พูดถึง เสือ ช้าง เพราะจะเป็นการเชิญชวนหรือเรียกหาสัตว์ป่าเหล่านั้นให้มาหาเรา หรือสัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่งที่เป็นตัวเสนียดจัญไรเราก็ไม่ยอมเอ่ยชื่อ ในภาษาอังกฤษจะเลี่ยงคำว่า bear เวลาเดินทางเข้าป่า ให้เรียกว่า brown one พวกสลีฟ และเวลช์เรียกหมีว่า honey-eater, honey-pig (Lehmann 1962: 199, 206) คำว่า ass 'ลา' ก็เป็นคำต้องห้าม เพราะคนอังกฤษ คนอเมริกัน เอามาใช้หมายถึง 'ก้น'

เราทราบกันดีว่าภาษาส่อลักษณะสังคม เมื่อใดสังคมมีชนชั้น เมื่อนั้นภาษาก็จะยังมีคำต้องห้ามแสดงลักษณะเช่นนั้นยิ่งขึ้น แต่ก่อนคนไทยถูกเรียกว่าเป็นคนป่าเถื่อนหรือคนผิวดำ อย่างในคำว่า ฮ้วนหรือ เซียม เป็นต้น สมัยเมื่อสังคมมีชนชั้น ถ้าใครถูกเรียกว่า ไพร่ ก็เป็นการปรามาสกันมาก ในอเมริกาคำว่า nigger, sambo, kike, wop ก็เป็นคำที่แสดงการเหยียดหยามผิว

ในภาษาไทยมีลักษณะที่เกินไปกว่าภาษาอื่นอีกในเรื่องของคำต้องห้าม ก็คือ แม้ว่าเมื่อเสียงนั้นผวนแล้ว เสียงไปพ้องกับคำไม่สุภาพก็ถือว่า เป็นคำต้องห้ามไปด้วย เช่น เห็นควรวัว ตากแดด หาไม่มี แปดตัว สีไห เป็นต้น

ในภาษาอังกฤษคำไม่สุภาพส่วนมากจะเป็นคำที่เขียนตัวอักษร 4 ตัว ฉะนั้น จึงมีคำว่า four letter word ที่มีความหมายว่า taboo ขึ้นมา แต่ก็แปลกเหมือนกันที่ภาษาอังกฤษไม่ปรากฏคำที่ออกเสียงใกล้เคียงกับคำต้องห้ามเลย เช่น *shet เพราะใกล้เคียงกับคำว่า shit 'ขี้' *pess เพราะใกล้เคียงกับคำว่า piss 'เยี่ยว' และ *fut เพราะใกล้เคียงกับคำว่า fuck 'สมสู่' (Lehmann 1962: 172)

เกมภาษา

หลายคนคงจำได้ว่า เมื่อตอนเป็นเด็กเคยพูดภาษาพิเศษที่เรากับเพื่อนรู้กันเป็นความลับ คนอื่นฟังแล้วจะไม่เข้าใจ เช่นเปลี่ยนวรรณยุกต์ของทุกพยางค์เป็นเสียงเอก ซ้ำพยางค์เดิม แต่เปลี่ยนพยัญชนะต้นเป็นเสียง ซ และใส่วรรณยุกต์ตรีเข้าไปที่พยางค์นั้น เช่น พบกันห้า

โมงเย็น จะเป็น ผบชบ กั้นชั้น ทำซ้ำ โหม่งโฆ้ง เหย่นเซ้น เป็นต้น หรืออีกวิธีหนึ่งก็เติม พยางค์เสียง เหว่ เข้าท้าย พยางค์ที่เป็นคำพูดจริงแล้วสลับเอาเสียงสระเอมาแทนเสียงสระ และ พยัญชนะสะกดของพยางค์แรก แล้วเอาเสียงสระและพยัญชนะสะกดของพยางค์แรกไปใส่ แทนเสียง เอ ในพยางค์ที่เติมเข้ามา เช่น ฉันรักเธอ ก็จะเป็น ฉัน - เหว่ รัก - เหว่ เธอ - เหว่ แล้วก็เป็น เฉ - ห้วน เหร่ - หวกฺ เช - เหว่อ อันเป็นคำที่พูดออกมา

ในภาษาอังกฤษก็มี Pig Latin ซึ่งเด็ก ๆ ชอบเล่นมาก มีกฎทำให้เอาเสียงพยัญชนะต้น ออกไปใส่ไว้ท้ายพยางค์ แล้วเติมสระเอเข้าไป อย่างคำว่า fine ก็จะเป็น ine-fay (อายเพย์) ten ก็เป็น en-tay (เอน - เตย์) เป็นต้น

ภาษา Pig Latin ยังมีแบบอื่นอีกหลายแบบ เช่น

แบบที่ 1 เติม may หลังคำ เช่น fine ก็เป็น fine-may (ฟายน์ - เมย์) ที่สุดเป็น mine-fay

แบบที่ 2 เติม hay หลังคำ เช่น fine ก็เป็น fine-hay (ฟายน์ - เฮย์) ที่สุดเป็น hine-fay

แบบที่ 3 เติม ay หลังคำ เช่น fine ก็เป็น fine-ay (ฟายน์ - เอย์) ที่สุดเป็น ay-fay

สำหรับคำหลายพยางค์ เช่น syllable ก็เป็น yllable-say แต่ถ้าเป็นคำประสม เช่น notebook ก็เป็น ote-nay ook-bay เป็นต้น

มีเกมอีกอย่างหนึ่งที่เด็ก ๆ อเมริกันชอบเล่นกัน ก็คือ การตอบให้สัมพันธ์กับคำถาม เช่น

“What’s your name?”

“Puddin’ Tane!-Ask me again and I’ll tell you the same!”

“What’s your number?”

“Cucumber!”

ไม่ว่าจะเป็นภาษาในการเล่นแบบไหนหรือภาษาใดก็ตาม เราจะพบว่า จะมีกฎเกณฑ์ ที่แน่นอนอยู่ มิฉะนั้นแล้วภาษาลับที่เล่นกันจะไม่มีใครเข้าใจได้เลย

การเล่นเกี่ยวกับภาษาของไทยที่เล่นกันมากก็มีอะไรเอ่ย¹³ บางครั้งก็ใช้ภาษา ธรรมดา แต่บางครั้งใช้คำถามที่ทำให้ผู้ตอบเข้าใจว่าเป็นคำต้องห้าม คำไม่สุภาพ เช่น

เมื่อเล็กนุงขาว เมื่อสาวนุงเขียว เมื่อแก่นุงแดง

นารีมี่รู เพชรสีชมพู คารูนารี

ชุก ๆ เอาน้ำเข้า เขย่า ๆ เอาน้ำออก

ลูกสัปดน เล่นกันแม่

นังยอง ๆ มองกระเด้า เข้าไม่เข้า เอามือคลำดู

รี ๆ เหมือนใบพลู ตรงกลางมีรู ช่าง ๆ มีขน

กลมมะลูทุ่ ตรงโคนมีขน ใครทาก่อนอยู่ข้างล่าง ใครทายทีหลังอยู่ข้างบน¹⁴

ภาษาประดิษฐ์

ความคิดว่าโลกเดียวภาษาเดียว โดยหวังว่าจะให้คนทั้งโลกพูดภาษาเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร จะได้ไม่ต้องพบปัญหาเรื่องล่าม และการแปลขาดตกบกพร่องอีกต่อไป โลกก็จะได้เป็นสุขและสงบ ตราบใดที่ประชากรในโลกพูดกันเข้าใจ พูดกันรู้เรื่อง ก็ไม่น่าจะขัดแย้งกัน

ภาษาที่คนประดิษฐ์ขึ้นนี้มีมากมายหลายภาษาด้วยกัน แต่บัดนี้หายไปหมดแล้ว เช่น Bopal, Interlingua, Kosmos, Occidental, Parla, Skopil, Universala ส่วนมากคนคิดขึ้นเท่านั้น ที่รู้ภาษานี้ ไม่มีใครสนใจเรียน มีภาษา Volapük ซึ่งคิดขึ้นโดยหลวงพ่อบาบาเรีย ชื่อ J.M. Schleyer เมื่อ ค.ศ. 1879 เป็นภาษาที่ยึดภาษาเยอรมันเป็นหลัก คำว่า Volapük ก็หมายความว่า “ภาษาของโลก” แต่ก็ไม่แพร่หลายเท่าภาษา Esperanto หมายความว่า “ความหวัง” ซึ่งนายแพทย์ชาวโปแลนด์ชื่อ Dr. Zamenhof เป็นคนคิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1887 เป็นภาษาที่มีพื้นฐานทางศัพท์และไวยากรณ์มาจากภาษาละตินและภาษาโรมานซ์ มีคำจากภาษาเยอรมันกรีก และกรีกบ้างเล็กน้อย การออกเสียงง่าย ไวยากรณ์ก็เป็นระเบียบไม่มีข้อยกเว้น และมีการอ้างว่ามีผู้พูดภาษา Esperanto หลายล้านคนทั่วโลก บางคนก็เรียน Esperanto เป็นภาษาแม่เลย นอกจากนั้นยังมีวรรณคดีที่เขียนเป็นภาษา Esperanto หลายสถาบันสอนภาษา Esperanto และองค์การบางแห่งก็ยอมรับภาษา Esperanto ด้วย

แม้ว่าภาษา Esperanto จะง่ายตามความคิดของผู้ประดิษฐ์และคนทางยุโรปก็ตาม แต่ตามความรู้สึกของคนตะวันออกไม่ใช่ภาษาที่ง่ายเลย เพราะคำไวยากรณ์ที่เป็นกรรมก็ต้องแสดงกรรมวาจก เช่น Ni lernas Esperantos เราเรียนภาษา Esperanto จะต้องเติม -s ท้าย Esperanto คุณศัพท์หน้าและนามจะต้องมีพจน์เดียวกัน เช่น inteligenta persono “คนฉลาดคนเดียว” และ inteligentaj personoj “คนฉลาดหลายคน” ระบบของคำนามจะลงท้ายด้วย -o เมื่อเป็นเอกพจน์ -oj เมื่อเป็นพหูพจน์ คุณศัพท์หน้านามจะลงท้ายด้วย -a เมื่อเป็นเอกพจน์ด้วย -aj เมื่อเป็นพหูพจน์ กริยาแสดงปัจจุบันกาล ลงท้ายด้วย -as อนาคตกาลลงท้ายด้วย -os และอดีตกาลลงท้ายด้วย -is และ definite article คือ la ฉะนั้นสำหรับภาษาไทยที่ไม่มี definite article นั้นจะไม่ง่ายเลย แม้แต่คนอังกฤษที่ใช้ will และ shall แสดงอนาคตกาลก็ยังคงรู้สึกว่ Esperanto ลับสัน ยุ่งยาก ฉะนั้นการที่จะหวังให้คนจีน คนไทย คนเขมร คนลาว คนพม่า คนมอญ พูดภาษา Esperanto นั้นคงจะยากมาก สำนักศิษย์ของ Dr. Zamenhof เห็นว่าควรจะมีแก้ไขปรับปรุงภาษา Esperanto ให้ง่ายขึ้นอีก เป็นต้นว่า ลดรูปกรรมวาจก นาม และคุณศัพท์ ไม่จำเป็น

ต้องแสดงพจน์ แต่ Dr. Zamenhof ไม่ยอม จึงมีการแยกตัวมาตั้งกลุ่มใหม่ เรียกภาษาใหม่ว่า Ido ซึ่งแปลว่า “offspring” ในภาษา Esperanto (Hall 1961:232-233)

ฉะนั้น ไม่ว่า Esperanto หรือ Ido ก็เป็นภาษาที่คนประดิษฐ์ขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของภาษาของคนยุโรปซึ่งตะวันตกเท่านั้น โดยเฉพาะปัจจุบันนี้ไม่ค่อยมีใครรู้จัก Ido เอาด้วยซ้ำไป ถึง Esperanto เองที่เคยอ้างว่ามีคนพูดภาษา Esperanto เป็นภาษาแม่ นั้น มีไม่มากพอที่จะนับว่าใช้กันเป็นภาษามาตรฐานในโลก

Basic English อาจจะนับได้ว่าเป็นคู่แข่งสำคัญของ Esperanto แต่ว่า Basic English มิใช่ภาษาที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ทั้งหมด แต่เอาคำภาษาอังกฤษ 850 คำ กับคำกริยานุเคราะห์อีก 18 คำมาใช้ การสะกดก็ใช้แบบภาษาอังกฤษทุกอย่าง คำนามประสมจึงมีอยู่มากใน Basic English นักภาษาหลายคนมีความเห็นว่าการเลือกคำ 850 คำเป็นคำพื้นฐานก็ไม่มีหลักเกณฑ์อะไร เป็นการเลือกตามใจชอบ บางคำเช่น คำว่า sticky “เหนียว” ไม่น่าจะอยู่ใน 850 คำนั้นเลย และคำประสมบางอย่าง เช่น the foot of the mountain “ตีนเขา” อาจจะไม่เป็นที่ประหลาดใจสำหรับคนไทย เพราะใช้เชิงเขา ตีนเขาอยู่แล้ว แต่สำหรับคนรัสเซีย จะประหลาดใจมากกว่าทำไมภูเขาไม่มีตีน เป็นต้น และจากสาเหตุดังกล่าวนี้เอง ความพยายามของ Ogden และ Richards ก็ประสบความล้มเหลว ถึงแม้ว่า Sir Winston Churchill จะช่วยกระพือความคิดนี้เมื่อเขาปาฐกถาที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เมื่อปี ค.ศ. 1944 ก็ตาม

ความคิดโลกเดียว ภาษาเดียว คงจะเป็นไปได้ยาก และก็ไม่มีความสำเร็จเลยที่ในโลกนี้จะต้องพูดภาษาเดียวกัน อย่าได้หวังเลยว่าถ้าทุกคนในโลกพูดภาษาเดียวกันแล้วโลกจะสงบ มันเป็นความหวังที่เลื่อนลอย ฉะนั้น การที่มีหลายภาษาและใช้หลายภาษาไม่เป็นผลเสียหายอย่างใด ถ้าถือว่าภาษากับวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การอนุรักษ์ภาษาก็เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไปด้วย ยิ่งไปกว่านั้น การมีภาษาใช้เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชนชาติ และการแสดงให้เห็นถึงอารยธรรมของชนชาตินั้น ฉะนั้นคนอื่นมีสิทธิ์อะไรที่จะมายึดเยียดหรือบังคับให้ชนชาติที่มีภาษาเป็นของตนแล้ว ต้องรับภาษาอื่นมาใช้ เชื่อแน่ได้ว่า ภาษาที่ประดิษฐ์ขึ้นมาอย่าง Esperanto จะหายไปในที่สุด

สรุป

แต่ละปัจเจกบุคคลใช้ **ปัจเจกภาษา** ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวเอง และเมื่อความแตกต่างอันเป็นระบบซึ่งปรากฏกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งต่างจากกลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีอาณาเขตที่ค่อนข้างเด่นชัด เราเรียกภาษาของกลุ่มดังกล่าวว่า **ภาษาถิ่น** ตามปกติแล้วลักษณะที่เด่นชัดของภาษาถิ่นเมื่อเปรียบเทียบกัน มักจะเป็นการออกเสียง (หรือสำเนียง) แตกต่างกัน คำศัพท์แตกต่างกันและกฎทางวากยสัมพันธ์ผิดเพี้ยนกันบ้าง แต่ไวยากรณ์โดยส่วนรวมแล้ว มักจะไม่ต่างกัน ฉะนั้นผู้ที่พูดภาษาถิ่นของภาษาแม่เดียวกันจะเข้าใจคำพูดของกันและกันได้

ในบรรดาภาษาถิ่นต่าง ๆ จะมีภาษาถิ่นหนึ่งที่จะใช้เป็นภาษามาตรฐานหรือภาษากลาง ส่วนภาษาราชการนั้นอาจจะเป็นภาษามาตรฐานก็ได้ หรือบางประเทศมีภาษาราชการมากกว่าหนึ่งภาษาก็มี เช่น สิงคโปร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามมักจะเข้าใจกันผิดว่าภาษามาตรฐานเป็นภาษาชั้นสูง ส่วนภาษาถิ่นอื่นเป็นภาษาชั้นต่ำ ซึ่งในแง่ของภาษาศาสตร์แล้วถือว่าเป็นการเข้าใจผิด ทุกภาษาหรือทุกภาษาถิ่นมีความสำคัญเท่าเทียมกัน การนำเอาภาษามาเป็นเครื่องวัดระดับทางสังคมเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ในภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็น Black English ในสหรัฐอเมริกา หรือ Cockney ในอังกฤษย่อมมีสภาพเป็นภาษาอังกฤษด้วยกัน

เมื่อคนพูดหลายภาษาต้องติดต่อสื่อสารและค้าขายกันก็ย่อมจะต้องมี *lingua franca* ซึ่งอาจจะเรียกว่า ภาษาร่วม เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อค้าขายกันและกัน โดยทั่วไปมักจะนำเอาศัพท์จากภาษาต่าง ๆ ที่อยู่ในตระกูลเดียวกันมาปะปนกัน (อาจจะมียืมศัพท์จากภาษาตระกูลอื่นมาปนบ้างเล็กน้อย) แล้วทุกคนที่พูดจะเข้าใจกัน แต่จะไม่มีใครพูด *lingua franca* เป็นภาษาแม่ ส่วน pidgin นั้นเกิดจากผู้พูดภาษาต่างตระกูลกันต้องการติดต่อค้าขายกัน แต่พูดกันไม่รู้เรื่องก็นำคำศัพท์มาดัดแปลงให้ง่ายขึ้นเหมาะกับการออกเสียงของคนกลุ่มที่ด้อยกว่าทางสังคม โครงสร้างประโยคก็ใช้ประโยคพื้นฐาน ลดวิภัติปัจจัยลง แต่เมื่อใด pidgin กลายเป็นภาษาแม่ขึ้นมา เราจะเรียกว่า creole ซึ่งปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นหลายแห่งทั่วโลกมาแล้ว

แม้ว่าประชาธิปไตยจะเสนอความคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคของเพศหญิงและชาย แต่ทุกแห่งในโลกนี้ยังปรากฏภาษาที่แตกต่างกันระหว่างเพศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกาที่ประชาธิปไตยรุ่งเรืองที่สุด หรือสหภาพโซเวียตรัสเซียที่เป็นคอมมิวนิสต์ ความแตกต่างทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับเพศของผู้พูดก็ยังคงปรากฏ

ลักษณะการใช้ถ้อยคำพูดจาของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามสภาวะและสถานการณ์ แล้วยังมีการแตกต่างกันในการใช้ **ภาษาคนอง** ซึ่งคำพวกนี้เกิดเร็วตายเร็ว แต่ก็มีบ้างที่ปรากฏอยู่นานปี และการใช้ **ศัพท์เฉพาะ** ซึ่งใช้เฉพาะกลุ่มหรือเพื่อนพ้อง

คำต้องห้าม ปรากฏในทุกภาษาในโลก เพราะมนุษย์รังเกียจความโสโครกสิ่งขบถาย แต่บางครั้งก็เนื่องมาจากความเชื่อทางไสยศาสตร์บ้าง ความกลัวบ้างจึงไม่ยอมใช้คำต้องห้าม และเพื่อหลีกเลี่ยงคำต้องห้ามก็ต้องมี **คำสุภาพ** ขึ้นมาทดแทนคำต้องห้ามเหล่านั้น

เกมภาษา เป็นสิ่งที่เด็ก ๆ ชอบเล่นเพื่อจะพูดกัน เพื่อให้เพื่อนคนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มไม่เข้าใจ แต่มักจะเป็นการเปลี่ยนแปลง หรือโยกย้ายตำแหน่งของหน่วยเสียง หรือพยางค์ ในคำไปไว้ตำแหน่งอื่น ในภาษาที่มีวรรณยุกต์ก็เปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ด้วย

ภาษาประดิษฐ์ เป็นภาษาที่มนุษย์คิดขึ้นโดยยึดภาษาธรรมชาติภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือหลายภาษาเป็นฐาน เพื่อหวังว่าจะให้ทุกคนในโลกรู้หรือพูดภาษาประดิษฐ์ได้ มีภาษาที่รู้จักกันแพร่หลายก็คือ Esperanto แต่ก็มิได้เป็นไปตามที่หวังไว้

เชิงอรรถ

- ¹ วอชิงตัน ดี.ซี. แม้จะเป็นเมืองหลวงของสหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่มีคนนิโกรหรือคนดำอยู่เต็มไปหมด แม้แต่นายกเทศมนตรีก็เป็นคนดำ ภาษาที่พูดกันก็เป็นภาษา Black English มีใช้ภาษาอังกฤษมาตรฐาน และจะใช้เป็นมาตรฐานก็คงไม่ได้
- ² เป็นการออกเสียงที่ถือว่ายอมรับในราชสำนักอังกฤษ
- ³ นายจ้วน เปรียญ (2444: 55) เมื่อคัดดินาหมดไป คำว่า ได้เท่า ก็หายไปด้วย อาจจะมีใช้อยู่บ้างในการประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่เชื่อได้ว่าในไม่ช้าคงจะหมดไปเอง เรายังคงเหลือศัพท์ฝ่าพระบาท ใต้ฝ่าละอองพระบาท และใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ที่ใช้เป็นราชาศัพท์เท่านั้น แม้แต่คำว่า ฝ่าพระบาท ยังหดสั้นเหลือเพียง ฝ่าบาท ด้วยซ้ำไป คำว่า รับประทาน ขึ้นต้นประโยคก็เลิกใช้ไปแล้ว
- ⁴ Labov (1972: 45) เชื่อว่าคนในนครนิวยอร์กออกเสียง /r/ เมื่อมีได้เป็นพยัญชนะต้นแตกต่างกันไปตามสถานภาพทางสังคม จึงทำการสัมภาษณ์พนักงานขายของร้าน Saks Fifth Avenue (ร้านชั้นสูง) ร้าน Macy's (ร้านสำหรับระดับคนชั้นกลาง) และร้าน S.Klein (ร้านระดับขายของราคาถูกคุณภาพไม่ดี) โดยให้ถามพนักงานขายของว่าแผนกรองเท้าผู้หญิงอยู่ที่ไหน เพื่อให้ตอบว่า Fourth floor ซึ่งปรากฏว่าพนักงานขายของในร้าน Saks ออกเสียง /r/ ในคำ Fourth floor ทั้งสองตำแหน่ง 30% พนักงานขายของในร้าน Macy's ออกเสียง /r/ ทั้งสองตำแหน่ง 20% ส่วนพนักงานขายของในร้าน Klein ออกเสียง /r/ ทั้งสองตำแหน่งเพียง 4% เท่านั้น แสดงว่าสถานภาพทางสังคมของคนในนครนิวยอร์กสัมพันธ์กับการออกเสียง /r/
- ⁵ Schlauch (1955: 79) นอกจากนั้นแล้ว Schlauch ยังกล่าวถึงหนังสือ Voyage to the East Indies in 1747 and 1748 ซึ่งไม่ทราบชื่อผู้แต่ง (แต่ Jespersen, 1922: 222 บอกว่า ผู้แต่งชื่อ C.F.Noble) ได้กล่าวถึงประโยค "I moiki grandi chin-chin for he." หมายความว่า ข้าพเจ้าขอคารวะเขา ขอชมเชยเขา" คำว่า chin-chin หมายถึง ชมเชย มาจากภาษาจีนว่า Ts'ing-Ts'ing ขอขอบคุณ
- ⁶ Hockett (1958: 423) ยังให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมอีกว่าลักษณะของ pidgin ก็เหมือนกับภาษาประดิษฐ์ (อย่างเช่น Esperanto, Volapük, Ido ฯลฯ) ขาดคำที่ใช้พูดกับเด็กและที่เด็กพูดซึ่งปรากฏอยู่ทั่วไปในภาษาธรรมชาติ
- ⁷ Schlauch (1955: 79-80) บันทึกเรื่อง "เมียน้อย" ของชาวจีนที่พบในปลายศตวรรษที่ 19 คำว่า likki หมายความว่า น้อย เล็ก Jespersen (1922: 217) กล่าวว่ามาจากภาษา Polynesian ว่า liki แต่อาจจะมาจากการดัดแปลงคำว่า little ในภาษาอังกฤษไปก็ได้ คำว่า floggee หมายความว่า เซียน ดี

- 8 Jespersen กล่าวว่าคำนี้มาจากภาษาโปรตุเกส bicho de mar แปลว่า ปลิงทะเล แต่บางทีก็เรียกว่า Beche-le-mar หรือ Beche de mer บางครั้งก็เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Sandalwood English
- 9 savvy เป็นภาษาโปรตุเกส แปลว่า รู้
- 10 Sturtevant (1961: 101) กล่าวว่าตามความเชื่อทางไสยศาสตร์ของคนบางกลุ่มเชื่อว่า การรู้จักชื่อของคนหรือสิ่งของนั้น ผู้รู้จักชื่อมีอำนาจเหนือผู้ถูกเรียกชื่อ ฉะนั้น จึงไม่ควรให้ใครรู้จักชื่อจริง เกรงว่าเขาจะมีอำนาจเหนือ ด้วยเหตุนี้เองภรรยาจึงไม่ควรเรียกชื่อสามี และมีธรรมเนียมตั้งชื่อจริง และชื่อเล่นกันขึ้น และบางวัฒนธรรมก็มีหลาย ๆ ชื่อ เช่น ชื่อต้น ชื่อกลาง หรือชื่อที่สอง ที่สาม ที่สี่ ขึ้น เพื่อลวงมิให้คนเรียกชื่อตนเองถูก จะได้ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลนั้น
- 11 Fromkin and Rodman (1978: 275) ในภาษาออสเตรเลียน คำว่า bloody เป็นคำต้องห้าม Sturtevant (1947: 126) กล่าวว่า คำว่า go to bed ก็เป็นคำไม่สุภาพสำหรับบางคน เพราะหมายความว่าไปร่วมหลับนอน จึงใช้คำว่า retire แทน และ Farb (1975: 89) กล่าวว่า “A duchess **perspired** and **expectorated** and **menstruated** while a kitchen maid **sweated** and **spat** and **bled**” นั่นคือ คำว่า sweated, spat ; และ bled ใช้กับคนชั้นต่ำ แต่คนชั้นสูงใช้คำว่า perspired, expectorated และ menstruated.
- 12 ในสมัยวิคตอเรียนมีความเชื่อว่าอวัยวะของร่างกายที่ควรเปิดเผยได้ก็มี มือ หน้า หัว เท่านั้น ส่วนอื่นต้องปกปิดให้หมด ดังจะเห็นได้จากแฟชั่นสมัยวิคตอเรียนที่เสื้อปิดคอชิดติดกระโปรงก็กระอมเท้า การแต่งตัวเปิดให้เห็นข้อเท้าถือว่าไม่สุภาพ ผู้หญิงจะเดินเท้าเปล่าไม่ได้อย่างเด็ดขาด แม้กระทั่งขาโต๊ะ ขาเขียนโน้ ก็ต้องทำผ้าคลุมขาไม่ให้มองเห็น ฉะนั้น คำว่า leg ก็ใช้ไม่ได้ เพราะไม่สุภาพ แต่ถ้ากลับมองปัจจุบันนี้แล้วจะเห็นว่าคนละแบบ แต่ก็มีสิ่งน่าสังเกตอยู่อย่างหนึ่งว่าในสมัยวิคตอเรียนมีวรรณกรรมไปเกิดขึ้นมากมาย อาจจะเป็นเครื่องส่อให้เห็นว่าสันดานคนไม่ว่าเมื่อใด สมัยใด สังคมเปลือกผิวจะเป็นอย่างไร สันดานมนุษย์ดูจะไม่เปลี่ยนแปลง
- 13 การเล่นเกมนี้สมัยเมื่อรัชกาลที่ 6 ยังดำรงพระอิสริยยศเป็นเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธมงกุฎราชกุมารนั้น มีการทายปริศนาในงานวัดเบญจมบพิตรและเรียกการเล่นแบบนี้ว่า พะหมี เพราะ พะ แปลว่า ตี หมี แปลว่า ปัญญา
- 14 เป็นการทายปัญหาระหว่างนางก้านล้นในวังกับศรีธัญชัย เพราะนางก้านล้นทายก่อน ศรีธัญชัยทายทีหลัง

แบบฝึกหัด

1. ขอให้ท่านลองสำรวจตัวเองว่า บัจเจกภาษาของท่านแตกต่างจากภาษามาตรฐานอย่างไร
2. เราเข้าใจกันว่าภาษาภาคกลางของไทยถือว่าเป็นทั้งภาษามาตรฐานและภาษาราชการ ท่านคิดว่าข้อความนี้ถูกต้องหรือไม่ ขอให้ยกตัวอย่างสนับสนุนและคัดค้าน
3. การที่ Black English ลดเสียงบางเสียงในบางตำแหน่งลง จะทำให้คำที่แตกต่างกันออกเสียงเหมือนกัน ท่านคิดว่าจะมีปัญหาอะไรตามมา และจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร
4. ท่านคิดว่าการพูดภาษาอังกฤษแบบ Black English จะง่ายสำหรับคนไทยอย่างไรบ้าง และท่านคิดว่า คนไทยควรจะเรียนพูดแบบ Black English ไหม
5. เมื่อท่านอ่านละครของ Shaw ที่ยกตัวอย่างในหน้า 69 ที่ Drinkwater พูดภาษา Cockney นั้น ท่านเข้าใจบทสนทนาเพียงไร มีคำใดบ้างที่ท่านไม่เข้าใจ
6. จากตัวอย่าง Chinese Pidgin English ในหน้า 74 ให้ท่านอธิบายคำต่อไปนี้ว่า หมายความว่าอะไร และทำไมจึงออกเสียงดังกล่าวก
ก. waifo
ข. numpa
ค. talkee
ฉ. plopa
ง. catchee
จ. nother
ฉ. piece
7. จงยกตัวอย่างภาษาที่เกี่ยวข้องกับเพศในภาษาไทยที่นอกเหนือจากตัวอย่างที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้
8. จงยกตัวอย่างคำที่พวกกะเทยใช้ในภาษาไทย และเปรียบเทียบพร้อมให้เหตุผลว่า ทำไมจึงใช้คำเหล่านั้น
9. รวบรวมคำภาษาคนองมาประมาณ 15 คำ ถ้าหากให้ที่มาได้ด้วยยิ่งดี หากเป็นคำที่เลิกใช้แล้วพยายามหาเหตุผลว่าเพราะเหตุไร
10. คำต่อไปนี้ท่านจัดว่า มีความหมายว่าอย่างไร เข้าลักษณะคำประเภทใด และมีที่มาอย่างไร
ก. ตืด
ข. เว่อ
ค. แแต่่ว

- ข. โลด
- ง. เนาะ
- จ. เนี้ยบ
- ฉ. ทึ่ง
- ช. เฟ็ง

11. ตามวัฒนธรรมไทย คำต้องห้ามเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง จำแนกออกเป็นพวกๆ พร้อมยกตัวอย่าง
12. จงสร้างกฎของเกมภาษาขึ้นมา พร้อมตัวอย่าง 6 ตัว
13. หาคำสุภาพที่ใช้แทนคำต้องห้ามในภาษาไทยมา 10 คำ
14. เมื่อไปดูภาพยนตร์เกี่ยวกับนักเลงอันธพาล จงจดคำที่อันธพาลนิยมใช้มา 8 คำ พร้อมให้ความหมายและเหตุผลในการใช้
15. ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ Basic English ที่ล้มเหลวไม่สามารถเป็นภาษาประดิษฐ์ได้

บรรณานุกรม

- อุดม วโรตม์ลิขิตต์. 2513. *ภาษาศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู
- Bloomfield, Leonard. 1933. *Language*. New York. Henry Holt and Company.
- Farb. Peter. 1975. *Word Play*. New York, Bantam Books.
- Fromkin, Victoria and Robert Rodman. 1978. *An Introduction to Language*. New York, Holt, Rinehart and Winston.
- Hail, Robert A. Jr. 1960. *Linguistics and Your Language*. Garden City, NY, Anchor Books Doubleday & Company.
- Hockett, Charles F. 1958. *A Course in Modern Linguistics*. New York, The Macmillan Company.
- Jespersen, Otto. 1922. *Language, Its Nature, Development and Origin*. London. George Allen & Unwin Ltd.
- Labov, William: 1969. The logic of nonstandard English. *Georgetown University 20th Annual Round Table, Monograph Series on Language and Linguistics 20*.
- Lehmann. Winfred P. 1962. *Historical Linguistics: an Introduction*. New York, Holt, Rinehart and Winston.
- Mandelbaum, David G. 1958. ed. *Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture and Personality*. Berkeley and Los Angeles, University of California Press.
- Sapir, Edward. 1921. *Language*. New York, Harcourt, Brace and Company.
- Shaw, George B. 1912. *Captain Brassbound's Conversion*.
- Schlauch, Margaret. 1955. *The Gift of Language*. New York, Dover Publications, Inc.
- Warotamasikkhadit, 1983. Thai euphemisms related to sex. A paper presented at the 16th International Conference on Sino-Tibetan Languages and linguistics, Seattle, Washington, University of Washington